

[Gemeente Doorgelicht](#)
[Gemeente Doorgelicht/Rheden](#)
[Geloofwaardigheid](#)

De geloofwaardigheid van een gemeente is juridisch geen los begrip met één harde definitie, maar het speelt wél een belangrijke rol binnen verschillende kernbeginselen van het bestuursrecht. Kort gezegd: hoe geloofwaardig (betrouwbaar en consistent) een gemeente handelt, bepaalt in hoeverre burgers daarop mogen vertrouwen en of besluiten standhouden bij de rechter.

Vertrouwensbeginsel (zeer belangrijk)

Het belangrijkste juridische aanknopingspunt is het vertrouwensbeginsel. Dit houdt in dat burgers erop mogen vertrouwen dat:

1. toezeggingen van de gemeente worden nagekomen;
2. informatie van de gemeente klopt;
3. de gemeente consistent handelt.

Als een gemeente onjuiste of misleidende informatie geeft, kan dat ertoe leiden dat:

1. een besluit wordt vernietigd;
2. de gemeente verplicht wordt het gewekte vertrouwen te honoreren (onder voorwaarden).

Sinds de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (2019) geldt een ruimere benadering: ook uit gedragingen of uitlatingen kan gerechtvaardigd vertrouwen ontstaan.

Zorgvuldigheidsbeginsel

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht moet een gemeente zorgvuldig handelen (art. 3:2 Awb).

Een ongeloofwaardige gemeente (bijvoorbeeld met tegenstrijdige informatie of slordige communicatie) kan:

1. in strijd handelen met dit beginsel;
2. besluiten nemen die daardoor juridisch gebrekkig zijn.

Motiveringsbeginsel

Besluiten moeten goed gemotiveerd zijn (art. 3:46 Awb).

Als een gemeente inconsistent is of haar eigen eerdere standpunten negeert zonder uitleg, tast dat de geloofwaardigheid van de motivering aan. De rechter kan dan oordelen dat het besluit onvoldoende is gemotiveerd.

Gelijkheidsbeginsel

Wanneer een gemeente vergelijkbare gevallen verschillend behandelt zonder goede reden, ondermijnt dat haar geloofwaardigheid én kan dit in strijd zijn met het gelijkheidsbeginsel.

Rechtszekerheidsbeginsel

Burgers moeten weten waar ze aan toe zijn.

Een gemeente die:

1. wisselende informatie geeft,
2. onduidelijke regels hanteert,
3. of haar eigen beleid niet volgt,

handelt mogelijk in strijd met de rechtszekerheid.

Geloofwaardigheid bij de rechter

De rechter kijkt (als het goed is) impliciet naar geloofwaardigheid, bijvoorbeeld door te beoordelen:

1. of verklaringen van de gemeente consistent zijn;
2. of dossiers volledig en betrouwbaar zijn;
3. of eerdere communicatie wordt erkend of ontkend.

Een gemeente die aantoonbaar onjuist of onvolledig communiceert, verliest vaak overtuigingskracht in procedures.

Conclusie

Geloofwaardigheid is juridisch gezien geen zelfstandig criterium, maar komt terug in meerdere fundamentele beginselen. In de praktijk betekent dit dat hoe minder geloofwaardig een gemeente handelt, hoe groter de kans dat:

1. besluiten worden vernietigd;
2. vertrouwen van burgers juridisch beschermd wordt;
3. de gemeente procedures verliest.